

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

Ηράκλειο, 11-04-2022

Δελτίο τύπου

Απάντηση Συγκλήτου στην επιστολή της υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων Νίκης Κεραμέως για την αναδιάρθρωση του Ακαδημαϊκού Χάρτη

Η Σύγκλητος του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, στη συνεδρίαση με αρ. πράξης 81/31.03.2022, αναφορικά με την επιστολή της υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων Νίκης Κεραμέως για την αναδιάρθρωση του Ακαδημαϊκού Χάρτη, αποφάσισε ομόφωνα τα εξής:

Το **Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ)** ιδρύθηκε πριν από σχεδόν τρία χρόνια με τον ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70/τ. Α'/7.5.2019), ξεκινώντας μια αλματώδη πορεία σε όλους τους τομείς που δραστηριοποιείται. Στο ΕΛΜΕΠΑ λειτουργούν σήμερα **πέντε Σχολές και έντεκα ακαδημαϊκά Τμήματα** με πάνω από έντεκα χιλιάδες ενεργούς προπτυχιακούς φοιτητές. Στα νέα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ φοιτούν περισσότεροι από οκτακόσιοι πενήντα μεταπτυχιακοί φοιτητές, ενώ τα τελευταία δύο χρόνια έχουν εγγραφεί στα ακαδημαϊκά Τμήματα του Πανεπιστημίου οι πρώτοι υποψήφιοι διδάκτορες (≈145 έως τον Ιανουάριο του 2022), ανεβάζοντας ακόμη υψηλότερα τον πήχη στον τομέα της έρευνας.

Όλα τα ακαδημαϊκά Τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ έχουν αντικείμενα σπουδών με υψηλή επαγγελματική ζήτηση. Γνωστικά αντικείμενα όπως, για παράδειγμα, η **Γεωπονία** (Πρωτογενής Τομέας, Βιολογικές Καλλιέργειες, Γεωργία Ακριβείας, Κλιματική Αλλαγή και Διαχείριση Περιβάλλοντος, Βιοτεχνολογία, Ασφάλεια και Ποιότητα Τροφίμων, Ανακύκλωση και Κυκλική Οικονομία, κ.α.), οι **Επιστήμες Υγείας και Πρόνοιας** (Νοσηλευτική, Διατροφή & Διαιτολογία, Κοινωνική Εργασία), οι **Επιστήμες Μηχανικής** που αφορούν στον πυρήνα των τεχνολογιών της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης (π.χ. Διαδίκτυο των Πραγμάτων, Ψηφιακός Μετασχηματισμός, Επιστήμη Δεδομένων, Νανοτεχνολογία και Νανοϋλικά, Ρομποτική, Τεχνητή Νοημοσύνη, Εμβιομηχανική, 3D Κατασκευαστικές Τεχνολογίες, Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας, Ηλεκτρονική, Φωτονική και Lasers, κ.α.), οι **Επιστήμες Διοίκησης και Οικονομίας** (Λογιστική – Χρηματοοικονομική, Διοίκηση Επιχειρήσεων

και Τουρισμού, Διοικητική Επιστήμη και Τεχνολογία) και η **Μουσική Τεχνολογία και Ακουστική**, έχουν σημαντική επαγγελματική ζήτηση σε ελλαδικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. **Το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο έχει εκπονήσει, μέσω ανεξάρτητου φορέα, μελέτη για την επαγγελματική προοπτική των αποφοίτων του, η οποία αναδεικνύει ξεκάθαρα τις σημαντικές επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων όλων των Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ.**

Κάτω από το διαχειριστικό πλαίσιο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και της Επιτροπής Ερευνών, το ΕΛΜΕΠΑ έχει να επιδείξει σημαντική ερευνητική και αναπτυξιακή δραστηριότητα στα επιστημονικά πεδία που θεραπεύουν τα Τμήματά του, η οποία τεκμηριώνεται από το μεγάλο αριθμό των ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων που υλοποιεί, τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν στο δημοσιευμένο επιστημονικό έργο των ερευνητών του από τις επίσημες βάσεις δεδομένων (Scopus, Web of Science κ.α.), αλλά και τις πολυπληθείς εθνικές και διεθνείς συνεργασίες στις οποίες συμμετέχει. Ο προϋπολογισμός των έργων που έχει διαχειριστεί ο ΕΛΚΕ του ΕΛΜΕΠΑ την τελευταία 5ετία (2016-2021) ξεπερνά τα 50 εκατομμύρια ευρώ. Η χρηματοδότηση αυτή αφορούσε στη συμμετοχή του Ιδρύματος σε ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα, όπως HORIZON, FP7, Erasmus, ΕΣΠΑ, ΓΓΕΤ, INTERREG, καθώς και σε διάφορα άλλα εθνικά και ευρωπαϊκά έργα.

Τα τελευταία τρία χρόνια, τα **ακαδημαϊκά Τμήματα**, τα **Εργαστήρια** και τα **έξι Ινστιτούτα** του **Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου - ΕΛΜΕΠΑ**, έχουν συνάψει **δεκάδες συνεργασίες** (συνδιοργάνωση ημερίδων και συνεδρίων, προγραμματικές συμβάσεις, συμμετοχή από κοινού σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα, κ.α.) **με κοινωνικούς, αυτοδιοικητικούς και παραγωγικούς φορείς**. Οι συνεργασίες αυτές αφορούν σε κρίσιμα κοινωνικά ζητήματα, καθώς και σε καίριους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Ενδεικτικά αναφέρονται θεματικές περιοχές όπως: ο **πρωτογενής τομέας και η αγροδιατροφή, τα συστήματα διαχείρισης ενέργειας και οι ΑΠΕ, ο τουρισμός, η διαχείριση νερού και αποβλήτων, οι εφαρμογές των ΤΠΕ στην υγεία και τον πολιτισμό, η υποστήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, η οδική ασφάλεια, η στήριξη της ολοκληρωμένης δημόσιας πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, κ.α.** Η εξωστρέφεια και η διασύνδεση του ΕΛΜΕΠΑ με την κοινωνία και τους παραγωγικούς φορείς υποστηρίζεται από τις δράσεις του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΛΜΕΠΑ και το **μεγάλο δίκτυο φορέων – επιχειρήσεων όπου οι φοιτητές του ΕΛΜΕΠΑ πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση**, η οποία αποτελεί μέρος των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του Πανεπιστημίου.

Το ΕΛΜΕΠΑ είναι ένα από τα μόλις επτά ελληνικά ΑΕΙ που έχουν επιλεγεί να συμμετέχουν στον νέο θεσμό των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων. Ειδικότερα, το Πανεπιστήμιό μας αποτελεί μέλος του **Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου "ATHENA"**, μιας σύμπραξης επτά Πανεπιστημίων από χώρες της Ευρώπης, η οποία επιλέχθηκε να χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω των προγραμμάτων *Erasmus+* και *Horizon 2020* ύστερα από διαδικασία κρίσης. Στο ATHENA (Advanced Technology Higher Education Network Alliance) συμμετέχουν επίσης Πανεπιστήμια από την

Πορτογαλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Γαλλία, τη Σλοβενία και τη Λιθουανία, με στόχο αφενός την παροχή εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας και αφετέρου τη διεξαγωγή έρευνας που σχετίζεται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της βιομηχανίας, ώστε να δημιουργούνται αυξημένες ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου και κατά συνέπεια του ΕΛΜΕΠΑ. Στην πρώτη φάση υλοποίησης του μεγαλόπνοου αυτού σχεδίου δημιουργίας του **Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου "Athena"** συμμετέχουν τα Τμήματα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών (Ηράκλειο) και Ηλεκτρονικών Μηχανικών (Χανιά), ενώ σε επόμενη φάση αναμένεται να εμπλακούν και άλλα ακαδημαϊκά Τμήματα του Πανεπιστημίου.

Σε σχέση με τα κριτήρια που έχουν τεθεί με τη με Α.Π. 1557/Υ1/ 21.2.2022 επιστολή της Υπουργού ΥΠΑΙΘ κυρίας Νίκης Κεραμέως προς τους Πρυτάνεις των ελληνικών Πανεπιστημίων για την αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη, επισημαίνουμε ότι:

Α) Η εξέλιξη του ΤΕΙ Κρήτης με τον ν. 4610/2019 σε Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο κατά τη διάρκεια της μεταρρύθμισης της τριετίας 2017-2019 με τη δημιουργία του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, πραγματοποιήθηκε εξαιτίας της καθομολογούμενης εξαιρετικής ακαδημαϊκής ποιότητας του ΤΕΙ Κρήτης, με βάση διεθνώς αποδεκτούς δείκτες και εξωτερικές αξιολογήσεις, τόσο σε εκπαιδευτικό όσο και σε ερευνητικό επίπεδο. Σε αρκετούς δείκτες έρευνας το ΤΕΙ Κρήτης υπερτερούσε σημαντικά έναντι πολλών ελληνικών Πανεπιστημίων, χωρίς μάλιστα να έχει ως ίδρυμα τη δυνατότητα υλοποίησης 3^{ου} κύκλου σπουδών (διδακτορικές σπουδές). Η ένταξή του στον πανεπιστημιακό τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ήταν φυσική εξέλιξη της συνεχούς ανοδικής πορείας του Ιδρύματος από την ένταξή του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση το 1983 και -κυρίως- από το 2001 στην Ανώτατη Εκπαίδευση. **Για τον λόγο αυτό, άλλωστε, η ίδρυση του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου με το άρθρο 23 του ν. 4610/2019 υπερψηφίστηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία των βουλευτών του Ελληνικού Κοινοβουλίου.**

Επισημαίνουμε ότι με την ίδρυση του ΕΛΜΕΠΑ δημιουργήθηκαν Πανεπιστημιακά Τμήματα που θεραπεύουν επιστημονικά αντικείμενα που έλειπαν εντελώς από το ακαδημαϊκό οικοσύστημα της Κρήτης, όπως είναι η Γεωπονία, η Διοίκηση και ο Τουρισμός, η Μηχανολογία, η Ηλεκτρονική, η Κοινωνική Εργασία, η Διατροφή & Διαιτολογία, η Λογιστική και Χρηματοοικονομική, η Νοσηλευτική και η Μουσική Τεχνολογία & Ακουστική.

Η νέα ακαδημαϊκή διάρθρωση του ΕΛΜΕΠΑ δεν δημιούργησε ουσιαστικές επικαλύψεις με τα υφιστάμενα Τμήματα των δύο άλλων Πανεπιστημίων της Κρήτης.

Β) Η μεγάλη προσπάθεια που γίνεται στο ΕΛΜΕΠΑ από την ίδρυσή του αποδίδει σημαντικούς καρπούς και αυτό αναδεικνύεται και από δύο ακόμη δεδομένα:

i) Παρά το γεγονός ότι στο ΕΛΜΕΠΑ υπήρξε για το 2021 μια μείωση κατά 29% του **συνολικού αριθμού των εισακτέων** σε σχέση με το 2020 (1560 έναντι 2198) ως συνέπεια της εφαρμογής της ΕΒΕ, διαπιστώνεται ότι σε τέσσερα από τα έντεκα ακαδημαϊκά Τμήματα του Πανεπιστημίου καλύφθηκαν όλες οι θέσεις των εισακτέων (Επιστημών Διατροφής και Διαιτολογίας, Ηλεκτρονικών Μηχανικών, Κοινωνικής Εργασίας και Νοσηλευτικής), ενώ σε κανένα Τμήμα του ΕΛΜΕΠΑ δεν έχουμε λιγότερους από συνολικά 50 εισακτέους στο πρώτο έτος σπουδών σε αντίθεση με άλλα περιφερειακά Πανεπιστήμια. Αυτό, κατά τη γνώμη μας, οφείλεται στην ελκυστικότητα των γνωστικών αντικειμένων που θεραπεύουν τα ακαδημαϊκά Τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ, προσφέροντας τη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης, αλλά και στην αποδεδειγμένη ακαδημαϊκή ποιότητα του Πανεπιστημίου και τη μεγάλη εξωστρέφεια και διασύνδεση με την κοινωνία που επιδεικνύει στα ελάχιστα χρόνια λειτουργίας του. Παρόλα αυτά θεωρούμε ότι είναι απαραίτητο να γίνει επανακαθορισμός του αριθμού των εισακτέων ανά Τμήμα με βάση τις εισηγήσεις των Πανεπιστημίων, αλλά και συγκεκριμένα **αντικειμενικά κριτήρια**, όπως η **στελέχωση των Τμημάτων** (π.χ. λόγος φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ), οι **υποδομές που αυτά διαθέτουν** και η **απορρόφηση των αποφοίτων τους από την αγορά εργασίας**.

ii) Στην **αξιολόγηση** που πραγματοποιήθηκε από την ΕΘΑΑΕ για το έτος 2020, όπου το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο συγκέντρωσε έναν σχετικά ικανοποιητικό αριθμό μορίων, παρά το γεγονός ότι τα κριτήρια δεν ευνοούσαν τα «νέα» Τμήματα (ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τα «νέα» Τμήματα δεν θα μπορούσαν να έχουν «**ανακηρυχθέντες διδάκτορες**» μέσα σε 2 ή 3 χρόνια λειτουργίας -δείκτης Β.1.1- και **επιστημονικές δημοσιεύσεις ανά διδάκτορα**» -δείκτης Β.1.2-, κ.α.). Είναι δεδομένο ότι με τον απαραίτητο επαναπροσδιορισμό των κριτηρίων από την ΕΘΑΑΕ και την αδιαμφισβήτητη πρόοδο του Πανεπιστημίου σε όλα τα πεδία, αλλά ιδιαίτερα στους τομείς της έρευνας και της διεθνοποίησης, η μοριοδότηση του ΕΛΜΕΠΑ θα αυξάνεται διαρκώς στα επόμενα έτη.

Γ) Εδώ και λίγους μήνες βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη η διαδικασία υποβολής των **φακέλων πιστοποίησης των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών των «νέων» Τμημάτων** στην ΕΘΑΑΕ. Το ΕΛΜΕΠΑ υπέβαλε 10 από τους συνολικά 11 φακέλους των Τμημάτων του εντός της προθεσμίας που είχε αρχικά τεθεί (28/2/2022). Με την παράταση που δόθηκε στη συνέχεια από την ΕΘΑΑΕ (έως τις 31/3/2022), μετά από αίτημα πολλών Πανεπιστημίων, υποβλήθηκε εμπρόθεσμα και ο τελευταίος φάκελος πιστοποίησης ΠΠΣ του ΕΛΜΕΠΑ. Ολοκληρώνουμε σταδιακά τη συμπλήρωση των αρχείων των υποβληθέντων φακέλων με βάση τις, ήσσονος σημασίας, παρατηρήσεις από την ΕΘΑΑΕ, ενώ η **πιστοποίηση των ΠΠΣ των Τμημάτων του Πανεπιστημίου αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί από τις επιτροπές εμπειρογνομόνων της ΕΘΑΑΕ εντός του επόμενου ακαδημαϊκού έτους 2022-23.**

Σε απάντηση της με Α.Π. 1557/Υ1/21.2.2022 επιστολής της Υπουργού ΥΠΑΙΘ κυρίας Νίκης Κεραμέως, θεωρούμε ότι:

α) Είναι απολύτως απαραίτητο να ολοκληρωθεί πρώτα η διαδικασία της πιστοποίησης των υφιστάμενων προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ, τα οποία λειτουργούν για μόλις 2-3 έτη, πριν κατατεθεί οποιαδήποτε πρόταση από το ΥΠΑΙΘ για τυχόν νέα αναδιάρθρωσή τους (καταργήσεις Τμήματος/Τμημάτων, συγχωνεύσεις με άλλο/α Τμήμα/Τμήματα κ.α.). Όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην με Α.Π. 1557/Υ1/21.2.2022 επιστολή (πληρότητα γνωστικού αντικειμένου, κάλυψη αναγκών κάθε επιστήμης, στοιχεία βιωσιμότητας και πρόσβασης των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, κ.α.) περιλαμβάνονται στους φακέλους πιστοποίησης που έχει καταθέσει το ΕΛΜΕΠΑ στην ΕΘΑΑΕ. Συνεπώς, οι επιτροπές εμπειρογνομόνων που θα οριστούν από την ΕΘΑΑΕ, πιθανότατα εντός του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους 2021-2022, είναι αποκλειστικά αρμόδιες για ενδεχόμενες παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των φακέλων πιστοποίησης των Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ με στόχο τη διαρκή βελτίωσή τους.

β) Για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η πρόοδος κι η ανάπτυξη των ακαδημαϊκών Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ θα πρέπει να επιλυθούν από την Πολιτεία τα θεσμικά προβλήματα που αυτά αντιμετωπίζουν, σχεδόν τρία χρόνια μετά την έναρξη της λειτουργίας τους. Έτσι, θα πρέπει:

(i) να ιδρυθεί άμεσα Πολυτεχνική Σχολή στο ΕΛΜΕΠΑ μετά την επιτυχημένη αξιολόγηση από την ΕΘΑΑΕ των Τμημάτων ΗΜΜΥ και Μηχανολόγων Μηχανικών και την υπαγωγή τους στο άρθρο 46 του ν. 4485/2017 για την απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών (integrated master) και

(ii) να επανακατατεθεί και να ψηφιστεί η τροπολογία των συν-αρμόδιων Υπουργείων για την ένταξη των αποφοίτων του Τμήματος Γεωπονίας του ΕΛΜΕΠΑ στο ΓΕΩΤΕΕ με πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα ΠΕ Γεωπόνου. Σημειώνουμε ότι το Τμήμα Γεωπονίας του ΕΛΜΕΠΑ έχει επίσης υπαχθεί στο άρθρο 46 του ν. 4485/2017 για την απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών (integrated master), ενώ υπάρχει σύμφωνη γνώμη του ΓΕΩΤΕΕ για την ένταξη σε αυτό των αποφοίτων του.

γ) Να εξεταστεί από την ΕΘΑΑΕ η έναρξη λειτουργίας του Τμήματος **Μηχανικών Βιοϊατρικής** στο Ηράκλειο από την ακαδημαϊκή χρονιά 2023-24 με 80 εισακτέους (βρίσκεται σε αναστολή λειτουργίας με βάση το άρθρο 33 του ν. 4653/2020, ενώ έχει ιδρυθεί με τον ν. 4610/2019). Πλήρης φάκελος, ο οποίος περιλαμβάνει τις σχετικές μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, καθώς και όλα τα υπόλοιπα απαραίτητα στοιχεία, έχει κατατεθεί στο ΥΠΑΙΘ και την ΕΘΑΑΕ στις 11/06/2021. Το Τμήμα **Μηχανικών Βιοϊατρικής** προηγείται των υπολοίπων 5 Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ που βρίσκονται σε αναστολή λειτουργίας (έχουν επίσης κατατεθεί σχετικοί φάκελοι για τα Τμήματα αυτά στο ΥΠΑΙΘ και την ΕΘΑΑΕ από τις 11 & 14/6/2021), βάσει της πολυκριτήριας μεθόδου ανάλυσης που εμπεριέχεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, το οποίο έχει εγκριθεί από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Θα θέλαμε, επίσης, να τονίσουμε ότι, κατά τη γνώμη μας, δεν είναι προς όφελος των Πανεπιστημίων και εντέλει της ροής σπουδών των φοιτητών να

συντελείται κάθε 4-5 έτη «αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας», δίχως να δίνεται η δυνατότητα μακρόχρονης εφαρμογής των Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών, αλλά και των συνολικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων στην ανώτατη εκπαίδευση, ώστε αυτές να μπορούν να κριθούν με ασφάλεια.

Οφείλουμε, τέλος, να υπενθυμίσουμε ότι στο Ίδρυμά μας έχουν καταργηθεί 4 Τμήματα από το 2013 (Εμπορίας και Διαφήμισης, Πολιτικών Δομικών Έργων, Μηχανικών Πληροφορικής και Μηχανικών Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος).

Για όλους τους παραπάνω λόγους, διαφωνούμε πλήρως τόσο με την κατάργηση Τμημάτων του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου με αποτέλεσμα τη συρρίκνωσή του, καθώς επίσης και με την πιθανή μετατροπή Τμημάτων του σε Εφαρμοσμένων Επιστημών τριετούς φοίτησης.

Αντιθέτως, επιδιώκουμε τη σχεδιασμένη και λελογισμένη ανάπτυξη του Πανεπιστημίου με την επαρκή στελέχωσή του για τη στήριξη του αδιαμφισβήτητα ιδιαίτερα αξιόλογου έργου που έχει επιτευχθεί σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυσή του.

Ο Πρύτανης του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου

Νικόλαος Κατσαράκης
Καθηγητής